A°. 1860. N°. 218.

DONDERDAG 13 SEPTEMBER

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

Bij deze COURANT behoort een BIJVOEGSEL.

UTRECHT, Donderdag 13 September.

Gister ontvingen wij het berigt van het binnenrukken der Sard. troepen in den Rom. staat te laat, om daarvan nog in ons overzigt te spreken. Onder de telegrammen zal men echter de dagorder hebben gelezen, waarmede koning *Victor Emmanuel* het »voorwaarts" heeft uitgesproken. De slotwoorden dier dagorder, welke niet in ons telegram voorkwamen, luiden aldus: »Soldaten! men beschuldigt mij van eerzucht! ja ik heb eene eerzucht, namelijk die, om de beginselen der zedelijke orde in Italie te herstellen, en Europa te bewaren voor het aanhoudend gevaar der omwentelingen." — Ingevolge 's konings bevel hebben de troepen dadelijk Pesaro aangetast, en de bezetting uit Duitschers bestaande gevangen genomen, terwijl de paus. bezetting van het stadje Orvieto met de opstandelingen gemeene zaak heeft gemaakt. Het zijn dus niet alleen de Italiaansche troepen maar ook de huurlingen, die bijna geen tegenstand bieden; alleen tegen weerlooze burgers, gelijk nu weder te Fossombrone, durven de laatsten te strijden en toonen zij dan ook hun moed. — Daar men ook berigt, dat *Garibaldi* tegen den Romeinschen staat gaat optrekken, zal de Paus welligt nog spoediger zijne staten hebben verloren, dan koning *Frans*. Alleen behoudt Frankrijk enkele punten voor Z. Heil., heeft daartoe het bezettingsleger weder vermeerderd, en, naar enkelen beweren, het opperbevel op nieuw aan generaal *Goyon* opgedragen. Men zegt, dat Frankrijk intusschen Rome alleen voor dezen Paus zal bewaren, maar dat diens opvolger zich met het vatikaan en een klein terrein daarom zou moeten tevreden stellen.

Dit laatste is niet ligt aan te nemen. — De positie van gen. *de Lamoricière* wordt echter thans zeer moeijelijk. En wat zal Europa zeggen, nu Sardinie, om eene zoo weinig beduidende reden, den oorlog aan zijn zwakken buurman verklaart? De diplomatie zal zich zeker ergeren; de liberale partij zal het rustig toezien, dat het zoo erbarmelijk slechte Romeinsche bestuur, al is het door een minder billijk middel, zal vallen. Engeland en Pruissen en waarschijnlijk ook Rusland zullen dus het gedrag van Sardinie afkeuren, misschien protesteren maar niet verder gaan. Oostenrijk, berigt men ook heden weder, zal niet interveniëren, maar zijne grenzen verdedigen. En Frankrijk? De *Tijd* zegt het niet onaardig: »Nu de groote slag gaat slaan, steekt de keizer de zee over naar Algiers. En als hij, na aldaar de ontwerpen voor de spoorwegen bezigtigd en de modelhoeven in oogenschouw genomen te hebben, te Parijs is teruggekeerd, zal hij met de hand op het hart zijn diep leedwezen kunnen betuigen, dat de pauselijke troon is ineengestort, juist nu, juist op het oogenblik, dat zijn afwezigheid hem belette om door goeden raad en verzoenende vermaningen die ramp te verhoeden."!

Koning *Frans* heeft te Gaeta nog een zeker soort van hof. De gezanten zijn er hem gevolgd, en hij heeft van daar eene proklamatie uitgevaardigd. Dat alles beteekent niet veel meer. Gewigtiger teeken is het, dat de fondsen te Napels, sinds *Garibaldi* er is aangekomen, van 88 tot 93 zijn gerezen.

Zoo goed is het niet met de fondsen te Rome noch te Weenen. 't Is eene zonderlinge verhouding, als de beursmannen het meer met een revolutiehoofd houden, dan met de bestaande regeringen! Maar de regeringen willen niet zien; Rome heeft even als Napels zijn tijd laten voorbij gaan. Te Weenen moge men toezien, dat inwilligen daar ook niet *te laat* worde. Het is niet de revolutie, die verbetering verlangt, maar 't is de meerderheid van den door den keizer zelf ingestelden rijksraad, die, zooals men onder Weenen zien kan, er voor uitkomt, dat eene verandering van stelsel moet komen. Ook het konkordaat met Rome wil men gewijzigd hebben, gelijk men in Baden, Wurtemberg en zelfs in Beijeren thans begrijpt, dat de konkordaten, met Rome, gelijk die pas weder gemaakt zijn, tot de geschiedenis moeten behooren. Graaf *Rechberg* heeft het erkend, dat de regering niet terug wil blijven; maar 't wordt ook tijd; want de hervormingen moeten er zijn, voor dat de ontevredenheid der bevolking in Venetie en Hongarije tot uitbarsting komt.

Wat Oostenrijks verhouding tot het buitenland aangaat, van de eene zijde wordt gezegd, dat er van geene bepaalde toenadering tot Rusland sprake kan zijn, zoolang het hof van Weenen zich niet losmaakt van 't verdrag in 1856 met de Westmagten tegen Rusland gesloten, 't geen het hof van Petersburg verlangt; — van de andere zijde beweert men, dat een verbond tusschen Oostenrijk, Pruissen en Engeland, vooral tegen Frankrijk gemunt, niet veel kan beteekenen, als het niet wordt gegrondvest op goede beginselen, namelijk, dat vrije en onafhankelijke natiën zich vereenigen, om tegen dwingelandij en heerschzucht op hare hoede te wezen. En die grondslag zou ontbreken, zoolang Weenen nog niet met zijne verouderde politiek heeft gebroken. — Edoch wordt het bestaan van dat drievoudig verdrag heden *ten stelligste* weersproken.

De Fransche keizer laat slechts vredewoorden hooren; dat wil zeggen, zoo spreken eenigen, dat de oorlog nabij is. Zeker is het, dat men te Parijs er niet aan denkt, om aan de begeerten van Zwitserland tot zekerheid zijner grenzen gevolg te geven, hoe welwillend *Napoleon* ook het onlangs te Genève gebeurde heeft beoordeeld. Zwitserland vraagt nu op nieuw, dat de kwestie voor een kongres gebragt worde.

Dat nieuwe moorden te Kafer Basam door de Druzen zijn begaan wordt bevestigd. De ijver van *Fuad Pacha* voldoet dus niet, en het wordt tijd, dat de moordenaars de kracht der christelijke wapenen leeren kennen. — Volgens berigten uit China zou er den 20 Julij de strijd aanvangen.

De sinds gisteren ontvangen **telegrafiesche depeches** laten wij hieronder volgen:

Beyruth, 27 *Augustus*. *Fuad* pacha heeft 300 te Damaskus gevangen genomen personen naar de galeijen gezonden, en 120 Muzelmansche huizen aan de Christenen, die zonder huisvesting waren, gegeven.

Londen, *Woensdag*. Gisteren avond zijn 25,000 man Sardinische troepen Umbrie binnengerukt, welke heden door nog 25,000 man gevolgd zijn.

De Fransche regering zal het bezettingsleger te Rome op 10,000 man brengen, waarover de generaal *Goyon* het bevel weder op zich zal nemen.

Men wil weten, dat van de zijde van Frankrijk aan Zwitserland geen enkel voorstel is gedaan met betrekking tot Savoije. Zwitserland verlangt dat de weg over den Simplon beschermd zal worden, en dat het oevergebied van het meer van Genève worde afgescheiden van de Fransche grenzen. Frankrijk heeft dit geweigerd. Zwitserland verlangt alsnu, dat de kwestie aan een Europeesch kongres worde onderworpen.

Londen, *Woensdag*. (*Reuter's Agentschap*). De Sardiniesche troepen hebben Pesaro aangevallen en genomen; 1200 Duitsche soldaten, die zich in de vesting bevonden, zijn gevangen genomen, terwijl hun aanvoerder *Bellaqui*, die bevel had gegeven de stad te plunderen, naar Turijn is gezonden. Het verlies van het korps van *Cialdini* is gering.

Het Duitsche garnizoen van Orvieto heeft met de insurgenten gekapituleerd.

Londen, *Woensdag*. Shanghai, 17 Julij. De insurgenten handhaven hun standpunt. De Takuforten zullen den 20. Julij aangevallen worden. De gezanten *Elgin* en *Gros* zijn te Pecheli aangekomen. In den handel heerscht loomheid.

Parijs, *Woensdag*. De *Patrie* meldt, dat de generaal *Goyon* het kommando over de Fransche troepen te Rome weder op zich zal nemen en dat het 7de regiment derwaarts zal vertrekken.

Verschillende mogendheden protesteren tegen het binnenrukken van de Sardinische troepen in den Kerkelijken Staat.

Het berigt, dat generaal *de Lamoricière* zijne strijdmagt te Ankona zal koncentreren, wordt tegengesproken.

Van Napels berigt men, dat het volk met pieken, stokken als anderszins gewapend, de stad heeft doorloopen. Er heeft eene algemeene illuminatie plaats gehad.

De nuntius en de meeste gezanten, even als de graaf van Trapani, hebben zich naar Gaëta bij den koning begeven. De heer *Ulloa*, broeder van den generaal, is tot eersten minister des konings benoemd. Er is eene koninklijke proklamatie afgekondigd. De renten zijn van 88 tot 93 gerezen.

Uit Rome schrijft men, van 8 Sept., dat de rente 15 paoli gedaald is. De heer *de Merode* is naar de Napelsche grenzen vertrokken, waar groote gisting heerscht.

De generaals *Ischitella* en *Dagostino* zijn te Marseille aangekomen.

Lord John Russell heeft, naar men zegt, aan de Sardinische regering doen weten, dat Oostenrijk niet zal intervenieren, ingeval van een inval der Sardinische troepen in den Kerkelijken Staat.

Londen, *heden*, *Donderdag*.

De *Morn. Post* zegt, dat het berigt van den *Nord*, omtrent eene koalitie van Engeland, Oostenrijk en Pruissen tegen Frankrijk een dwaas verdichtsel is. Het blad verklaart, dit berigt ten stelligste te kunnen tegenspreken.

Parijs, *heden*, *Donderdag*.

De *Moniteur* meldt, dat HH. MM. te Nizza zijn aangekomen.

Bologna, *Woensdag avond*.

Generaal *Fanti* is gisteren met troepen Cita di Castillo binnengetrokken, en trok heden op het dal Ziberina aan. Het 5e legerkorps marcheert naar Tratta. *Cialdini's* troepen zijn gisteren Urbino binnengetrokken.

Londen, *heden*, *Donderdag*.

Reuter's Office meldt, dat graaf *de Cavour* aan den heer *Thouvenel* eene verklaring van Piemont's veranderde politieke houding heeft doen ter hand stellen.

Rusland en Pruissen protesteren ten zeerste tegen de staatkunde van *de Cavour*.

Per telegraaf wordt ons uit 's Hage gemeld, dat de reis van Z. M. den koning naar Warschau geen plaats zal hebben.

— Z. M. heeft benoemd tot voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal gedurende de zitting van 1860—1861 den heer mr. *J. A. Philipse*, lid dier Kamer; — tot ijker van het vaatwerk te Meppel *H. Scholtens*, komm.-roeijer bij 's rijks. bel. aldaar; tot ontv. der registr. en dom. te Dordrecht den heer *J. C. P. M. Pels Rijcken*, ontv. der registr. en domeinen te Leiden.

— Bij besluit van 3 Sept. heeft Z. M., beschikkende op het rekest van *W. Lagerwey* c. s., te Rotterdam, de overgelegde statuten der aldaar aangegane vereeniging onder den naam van »Nederlandsche Zendings-vereeniging" goedgekeurd, en die vereeniging mitsdien als regtspersoon erkend. — Deze vereeniging, gevestigd te Rotterdam, stelt zich ten doel, zendelingen op te leiden of aan te nemen en uit te zenden ter verbreiding der christelijke godsdienst, voornamelijk in de Oost-Indische bezittingen.

— Een regerings-telegram od. Batavia 23 Julij luidt: »Alles wel. Goede tijdingen van Boni en Bandjermasin.

— Z. K. H. de prins *van Oranje* heeft eergister in de vlakte van Waalsdorp de groote manoeuvres bijgewoond, welke aldaar door de artillerie zijn gehouden.

— Men wil weten, dat bij de hooge regering het voornemen zou bestaan, om sommige ambtenaren, die zoowel door ouderdom als door dienstjaren aanspraak hebben op pensioen, in het genot daarvan te stellen, met ingang van 1861.

In eenige gewoonlijk goed onderrigte kringen wordt gesproken van het aanstaand aftreden van den minister van marine, den heer *Lotzy*, terwijl men als zijn vermoedelijken opvolger noemt den direkteur der marine te Amsterdam, den kapt. ter zee *C. J. Berghuis*. Verder wil men weten, dat jhr. ridder *van der Heim van Duijvendijke* geneigd zou zijn om zijn ontslag als 's konings kommissaris in de provincie Zuid-Holland te vragen en dat de heer *Lotzy* in zijne plaats zou treden.

Nog verhaalt men, dat de luit. ter zee 1. kl. jhr. *A. Klerck*, adj. van den minister van marine, tot sekr.-gen. bij dat departement benoemd, en de tegenwoordige sekr.-gen. op pensioen gesteld zou worden.

Het spreekt van zelf, dat wij voor de echtheid van al deze berigten niet instaan, daar het dikwerf gebeurt, dat vastgestelde plannen door opkomende omstandigheden, wijzigingen ondergaan. *Hbl.*

— Behalve de aangevraagde koncessie door de centraal-spoorwegmaatschappij voor een spoorweg van Kampen tot de Duitsche grenzen, is bij het ministerie van binnenl. zaken ook aanhangig eene koncessie, door den heer *E. J. H. Dull*, te Almelo, aangevraagd voor eene lijn van Zwolle over Almelo naar de Hanoversche grenzen. Het nut van deze lijn is herhaalde malen betoogd en erkend, en wij gelooven dan ook, dat de regering in het welbegrepen belang des lands zou handelen, door genoemde koncessie te verleenen, te meer daar de opgegeven rigting, ook volgens den minister van binnenl. zaken, de minste bezwaren kan opleveren.

— Van goederhand vernemen wij, dat het hoofdbestuur der vereeniging het Metalen Kruis besloten heeft, eenparig, voor de invitatie van de vereeniging het IJzeren Kruis, ter bijwoning der September feesten te Brussel, beleefdelijk te bedanken. *Amst. Ct.*

*— Te Soestdijk vereenigen zich thans een aantal hooge personaadjes. Gelijk wij reeds meldden is H. K. H. de groothertogin van Saksen Weimar reeds eergister bij H. M. de koningin-moeder aangekomen. Heden wordt ook de grootvorst *Michel* van Rusland op het lustslot te Soestdijk verwacht, terwijl aldaar evenzeer heden Z. M. de koning, de prins *van Oranje* en prins *Frederik* der Nederlanden een bezoek zullen brengen.

Z. Keiz. H. de grootvorst *Michel* arriveerde heden nacht ten 1 ure hier ter stede met een extra trein van Dusseldorf, en nam met zijne gemalin en kinderen en een talrijk gevolg zijn intrek in het hotel *des Pays Bas*. Heden ten 11½ ure vertrok Z. Keiz. H. naar Soestdijk, om heden avond van daar terug te keeren, met een extra trein naar Rotterdam te vertrekken en van daar met het stoomjacht van Z. M. naar Ostende te gaan. Z. Keiz. H. zal dus 's Hage niet bezoeken, waar reeds appartementen voor Hd. op het koninklijk paleis waren in gereedheid gebragt.

Z. M. de koning passeerde heden morgen ten half 11 ure met de prinsen *van Oranje* en *Frederik* de stad om naar Soestdijk te gaan, van waar deze vorstelijke personen alhier tegen heden avond 10 ure worden terugverwacht.

:— Het verslag over den toestand der telegrafen in Nederland in 1859 ziet te 's Hage het licht. Wij ontleenen daaraan de volgende bijzonderheden. In 1859 werden 177.5 Ned. mijl telegraaflijn in werking gebragt, waardoor de lengte der lijnen in Nederland van 1100.6 tot 1278.1 mijl klom. In verhouding tot die uitbreiding werden in den loop van genoemd jaar tien kantoren geopend die alle met beperkte dagdienst zijn ingerigt; op het kantoor te Rotterdam is, sedert den 5. Mei, de doorloopende nachtdienst ingevoerd. Ook het personeel der kantoren is met 27 toegenomen en telde op 1 Jan. 1860 185 telegrafisten en leerlingen. Het verkeer met het buitenland is vermeerderd en versneld door het in werking stellen van nieuwe draden, terwijl ook door veelvuldige verbeteringen in het binnenland de overbrenging der berigten gemakkelijker en zekerder werd gemaakt. Desniettemin hadden de telegraaflijnen veel te lijden door de najaarsstormen. Ten einde het verrotten der palen tegen te gaan heeft men wederom allerlei proeven genomen met toebereid hout, hetgeen over het algemeen gunstige gevolgen heeft opgeleverd. Eene belangrijke wijziging is in de seintoestellen gebragt, namelijk dat de seinteekens, die vroeger bijna onleesbaar door de stalen stift op het papier werden ingedrukt, thans op de papierstrook in donkerblaauwe inkt verschijnen.

De overeenkomst in 1852 met de Hollandsche spoorwegmaatschappij gesloten werd door eene nieuwe vervangen en wel in dier voege als zulks vroeger met andere maatschappijen is geschied.

De belangrijkheid der Nederlandsche rijks-telegraafkantoren kan het best worden geschat naar het aantal verzonden, ontvangen en overgenomen berigten. Naar dien maatstaf zouden de kantoren aldus moeten worden gerangschikt: 1. Amsterdam met 239,882 berigten; 2. Rotterdam met 106,671; 3. 's Hage met 28,751; 4. Arnhem met 28,480; 5. Groningen met 24,350; 6. Leeuwarden met 17,989; 7. Utrecht met 17,560; 8. Zwolle met 14,941; 9. Dordrecht met 11,199, en 10. Maastricht met 11,096 berigten. De geldelijke opbrengst is echter niet in gelijke verhouding.

Uit eene vergelijking van de opgaven over 1853—59 blijkt, dat overgebragt zijn: in 1853 45,674 betaalde berigten voor *f* 51,862; in 1854 101,864 voor *f* 105,549; in 1855 140,011 voor *f* 157,382; in 1856 190,447 voor *f* 215,523; in 1857 224,803 voor *f* 254,911; in 1858 263,777 voor *f* 234,070, en in 1859 388,473 voor *f* 307,194.

De aanzienlijk hoogere opbrengst van 1859 moet hoofdzakelijk aan de politieke gebeurtenissen in dit jaar worden toegeschreven.

— Naar wij vernemen zal Zr. Ms. stoomschip Cycloop komm. *Toewater*, liggende te N. Diep den 16 naar Konstantinopel vertrekken om aldaar ter dispositie te verblijven van den Nederl. konsul den heer *Dubois*, ten einde bij onverhoopte gebeurtenissen in Turkije aldaar gezegden konsul van dienst te kunnen zijn. Men denkt dan ook, dat gezegd stoomschip minstens 8 à 10 maanden zal uitblijven, en in ieder geval aldaar zal overwinteren. *Arnh. Ct.*

— De burgemeester van Amsterdam heeft van de kommissie voor de ongelukkige Christenen in Syrie ontvangen eene som van *f* 6000 en die ter beschikking gesteld van den minister van buitenlandsche zaken. Door Z. Exc.'s welwillende tusschenkomst zijn de meest doeltreffende maatregelen genomen, ten einde die gelden op de best mogelijke en minst kostbare wijze aan de belanghebbenden te doen uitreiken. *H. en Eff.bl.*

— Het taalkundig kongres te 's Bosch is Dingsdag geopend met eene redevoering van den voorzitter Dr. *Verheijen*, waarna de heer *de Beer Poortugaal* een gedicht aan Vlaanderen en de Vlamingen voordroeg, en de heer *Ecrevisse* van Eecloo een voorstel deed, tot nadere aansluiting van België en Nederland — door afschaffing der douanelijn tusschen Nederland en België, gelijkstelling van munten, maten, afschaffing van zegel, instelling eener akademie voor de taal der beide volken, enz. — eene kommissie tot onderzoek der middelen te benoemen. Dit voorstel werd niet aangenomen, ofschoon ten deele door den heer *Stallaert* van Brussel nader toegelicht. Ten slotte sprak prof. *de Vries* op de hem eigenaardig aangename wijze 1½ uur over het woordenboek.

Wij komen nader op deze kongreszitting terug.

*— Even als bijna alle dagbladen, hebben ook wij uit het *Hand. en Eff. bl.* eergisteren een stuk opgenomen over de vulkanen, en den invloed van derzelver uitbarstingen op het weder. Van wege ons meteor. Instituut wordt over die redenering de staf gebroken, en wij haasten ons onze lezers en onze dagbladpers daarop te wijzen. Men berigt ons:

»Het is aardig, hoe de beweringen van den zoogenaamden *bevoegden* beoordeelaar, welke ook in deze Courant uit het *Hand. en Eff. bl.* zijn opgenomen, in de *Utr. Cour.* van eergister zelve weêrsproken werden door een berigt omtrent de groote warmte in de Vereenigde Staten. Doch genoeg van dien onzin! Wij zijn met de warmte niet zoo ruim bedeeld als zij. Sedert Januarij zijn alle maanden, Mei uitgezonderd, te koud geweest; vooral Augustus, die, zoolang nu hier in Utrecht (sedert 1848) is waargenomen, niet zoo koud was. Zoo werd de regel, dien wij voorleden jaar gaven, weder bevestigd; dat men altijd, als eene maand te koud was, meer kans heeft, dat de volgende ook weder te koud zal zijn. (Wij schreven dit, voordat wij hadden gezien dat de heer *v. W.* dit juist opgemerkt heeft.) Zij was daarenboven even als Julij zeer regenachtig. Slechts vijf dagen leverde zij, waarop het in Utrecht niet regende. Daarom echter is er niet veel regen gevallen, nog niet eens de gemiddelde hoeveelheid. In andere jaren namelijk valt in eens bij een zwaar onweder gewoonlijk zooveel regen, als nu in verscheidene dagen te zamen het geval was.

Eerst voorleden Vrijdag kwam er uitzigt op beter weder; want toen voor het eerst duidden de telegrafische berigten, die op Zonnenburg op een bord vermeld staan, een hoogeren barometerstand in het noorden dan in het zuiden aan. Wij verwachtten daarop reeds Zaturdag goed weder, maar zoo spoedig is de vijand nog niet afgetrokken. Zelfs zijn nog later kleine schermutselingen voorgevallen. Zoolang de barometer-verschillen in dien zin blijken te zijn, mag men, volgens onze vroeger ook in deze Courant gegeven verklaring, nog voor den volgenden dag en dagen goed weder verwachten; maar gaan de zuidelijke plaatsen, Plymouth en Brest, zich weder boven Hartlepool verheffen, dan is er weder gevaar voor regen en wind. BB.

WATERHOOGTE.

Anhem, 12 Sept, 3,29. El. + AP. 10 24. Gev. 11 d.

Vervolg van het Bijvoegsel.

Wordt daarna overgegaan tot de verkiezing der zeden van stembureaux voor de aanstaande verkiezingen voor den raad, en worden benoemd: tot Voorzitter van de 2e afdeeling de heer *Boer*, Plaatsvervangend Voorz. de heer *de Muralt*, Stemopnemers de HH. *v. Schermbeek*, *v. Doorn*, *v. Geuns* en *de Jong*. Tot plaatsvervangende stemopnemers de HH. *Kol*, *Bisdom*, *Bake*, *v. Veersen*, *Karsten*, *Jongeneel*, *v. Lier* en *Schuurman*.

Aan de orde is alsnu de voordragt betreffende het gebouw voor Kunsten en Wetenschappen.

De heer *de Graaf* zou tegen de overname moeten stemmen, zoolang niet alle aandeelhouders verklaard hebben, dat zij er genoegen mede nemen, tenzij eene algemeene vergadering wierd belegd en bij meerderheid van stemmen besloten wierd, dat men zoodanige transaktie zou aangaan. Spr. vreest dat men anders naderhand verpligt zal zijn een der aandeelhouders eene gunst te laten genieten boven de anderen.

De heer *v. Lier* heeft reeds bij eene vroegere gelegenheid te kennen gegeven, dat het geopperde bezwaar de afdoening der zaak niet behoeft tegen te houden. Mogt een enkel aandeelhouder onredelijk genoeg zijn, zich tegen het besluit der meerderheid te verzetten, wat echter tot heden niet is gebleken en ook niet waarschijnlijk voorkomt, dan zal men den zoodanigen gemakkelijk tot reden kunnen brengen.

De heer *Bake* beaamt volkomen het door den heer *v. Lier* gezegde en acht de oplossing zeer wenschelijk. Het is zeker onaangenaam, dat eenige deelhebbers zich nog niet hebben verklaard, maar men kan hen tot geene verklaring dwingen, vooral niet indien ze het doen met intentie om er misbruik van te maken. Wilde men hunne antwoorden inwachten, men zou de zaak *ad calendas graecas* verschuiven. Het hulpmiddel door den heer *de Graaf* aangegeven kan tot geen resultaat leiden. Op eene algemeene vergadering toch verschijnen bijna geen aandeelhouders, buitendien, er bestaan geene statuten, het is geen bepaald gekonstitueerd ligchaam, en de meerderheid kon dus geen besluit nemen dat ook anderen bindt, die zich daaraan niet zouden willen onderwerpen.

De heer *de Graaf* vraagt, of het kontrakt met den kastelein nu zou kunnen eindigen.

De heer *v. Dielen* antwoordt dat het kontrakt de laatste maal slechts voor een jaar verlengd is.

De algemeene beraadslagingen worden alsnu gesloten en de 4 eerste artt. zonder hoofdelijke omvraag goedgekeurd.

Art. 5. Met 1 Okt. wordt het beheer over het gebouw zoowel als de eigendom der meubelen aan de stad overgedragen. De komm. van beheer wordt eervol ontslagen.

De heer *v. Geuns* heeft er niets tegen dat de tegenwoordige bestuurders van het gebouw, die zich met zooveel ijver van hunne moeijelijke taak hebben gekweten, eervol uit die betrekking worden ontslagen, doch het komt hem voor, dat hier geen sprake kan zijn van dit ontslag, daar het verleend moet worden door hen die de komm. hebben aangesteld, en niet door den raad.

De *Voorz.* acht deze aanmerking gegrond.

Wordt besloten met weglating der laatste al. het artikel goed te keuren.

Art. 6. Van dit tijdstip af wordt het beheer gevoerd door eene komm. van 5 leden door B. en W. te benoemen.

De heer *v. Geuns* acht het niet wenschelijk voor het beheer van dit gebouw eene afzonderlijke komm. te benoemen; Spr. zou zich ook niet anders kunnen voorstellen, dan dat die komm. zoude bestaan uit leden van den raad. Tot dusverre was er eene komm. benoemd uit de aandeelhouders om de belangen der aandeelhouders te behartigen; maar nu zou het eene komm. van beheer zijn over een stadsgebouw, en als dat nu van stadswege zal worden beheerd, ziet Spr. geen reden waarom het beheer van dit gebouw niet even als dat van alle andere stadsgebouwen zal worden opgedragen aan B. en W. Spr. zou echter wel in overweging geven, of het niet wenschelijk zou zijn, het gebouw op nader door B. en W. vast te stellen voorwaarden, in het openbaar voor zekeren tijd te verhuren. Het komt Spr. voor, dat dit het beheer aanmerkelijk zal vereenvoudigen.

Den *Voorz.* komt het nog al moeijelijk voor, dit op het oogenblik te beslissen. Vooral zou Spr. het niet wenschelijk vinden het dadelijk te doen, met het oog op de feesten waarvoor men het volgend jaar het gebouw zal noodig hebben.

De heer *v. Geuns* zegt, dat hij geene tijdsbepaling voorstelt.

De heer *Bake* gelooft wel dat dit het middel is om de beste financiële resultaten te krijgen, maar ook, dat het 't minst beantwoordt aan het doel waarvoor het gebouw is opgerigt. Er is hier geene kwestie van financiële spekulatie, maar van voorziening in eene behoefte voor wetenschappelijke genootschappen en andere nuttige vereenigingen of zamenkomsten, en om dan alles in een kontrakt op te nemen, acht Spr. onmogelijk. Men dient er de vrije beschikking over te houden, hetgeen met eene verpachting onvereenigbaar is.

De heer *v. Dielen* gelooft, dat men huiverig moet zijn het beginsel uit te spreken, al zal het slechts over eenigen tijd gelden. Men moet niet alleen het oog slaan op de feesten in het volgende jaar, maar ook op hetgeen de toekomst van dienzelfden aard kan opleveren. Heeft men het gebouw eenmaal verhuurd dan is de pas afgesneden om er, voor welke omstandigheid ook, gebruik van te maken.

De heer *de Jong* kan zich wel met de meening van den heer *v. Geuns* vereenigen. Hij ziet niet in, waarom bij verhuring de voorwaarden niet derwijze kunnen worden gesteld, dat de lokalen ter beschikking blijven der regering bij de gelegenheden als waarop door eenige sprekers wordt gedoeld. — De koncerten zaal zou hare tegenwoordige bestemming moeten behouden. De tegenwoordige bestemming van het gebouw zou dezelfde kunnen blijven, ook in het geval van verhuring. Dit hangt van de te maken voorwaarden af. Blijft het nut hetzelfde en wordt de financiële zijde voordeeliger, dan dunkt Spr., dat het amendement aanbeveling verdient.

De heer *Pabst* kan niet ontveinzen, dat het denkbeeld, om van het gebouw voo Kunsten en Wetenschappen eene spekulatie te maken, hem tegen de borst stuit. Ware het dat de stad een gebouw had waarin tooneelvoorstellingen gegeven werden of waarin men koffijhuis hield, dan zou Spr. er niet tegen zijn dat het verhuurd wierd; maar bij de daarstelling van het gebouw is men van een hooger standpunt uitgegaan; het moest dienen voor bijeenkomsten van geleerde genootschappen, voor voorlezingen, scholen, tentoonstellingen. Dat nu kan niet alles zoo in huurkondities bepaald worden, en daarom is Spr. er tegen om het gebouw voor *Kunsten en Wetenschappen*, dat daarvoor bestemd is, gelijk te stellen met een ander gebouw, een koffijhuis. Spr. ziet overigens een grooten waarborg er in, dat de raad eene komm. zal benoemen, en hij hoopt dat in die komm. zullen gevonden worden mannen, die kunsten en wetenschappen zullen bevorderen. Dat doet geen huurder. Daarom was Spr. er tegen dat er tooneelvoorstellingen in het gebouw gegeven wierden; dat zijn niet de kunsten en wetenschappen die hij er wil beoefend zien. Konden er nog enkele vergaderingen, die een uitsluitend godsdienstig of staatkundig doel hebben, uit geweerd worden, Spr. zou er zeer voor zijn.

De heer *Bake* is het met den vorigen Spr. eens en meent nog, dat het voor de primitieve aandeelhouders die niet dan schade gehad hebben, hard zou zijn, als zij de zaak nu zagen gebruiken als eene financiele spekulatie. Als zoodanig is zij nimmer en wel het minst door de stichters beschouwd, die daarvoor gedurende jaren zeer belangrijke offers gebragt hebben.

De *Voorz.* deelt deze zienswijze, en releveert tevens de uitdrukking »kwaadwilligen" van die aandeelhouders gebruikt. Als men nagaat, welke opofferingen zij zich getroost hebben en hoe zij nu nog meerendeels genoegen nemen met de voorstellen die hun zijn gedaan, dan moet men bekennen, dat de stad verpligting aan hen heeft en zij zoodanige benaming niet verdiend hebben. Wat het voorstel betreft, men zou dat des noods later kunnen doen.

De heer *de Jong* ziet geen bezwaar in de aangevoerde moeijelijkheden; men kan toch den huurder zoodanig aan banden leggen, dat het gebouw voor zijne bestemming gebruikt blijve. Hij wil nu van de zaak geene financieele operatie maken, om zoodoende met ter zijde stelling van het doel der oprigters slechts voordeelen van het gebouw te trekken. — Maar als dit doel kan bereikt worden zonder de omslagtige administratie, die men voorstelt, vermeent Spr., dat de voorkeur daaraan moet gegeven worden.

De heer *v. Dielen* gelooft niet dat het bereikt zal worden. Ware de vorige Spr. slechts twee jaren in de direktie van het gebouw geweest, dan zou hij toestemmen, dat het niet mogelijk is alles in een kontrakt op te nemen. Spr. gelooft, dat het ware standpunt dat is, waarop de heer *Pabst* zich stelt.

De heer *v. Geuns* wenscht geene financieele spekulatie, noch het gebouw gelijk te stellen met een koffijhuis; hij wil alleen vereenvoudiging van het beheer, door verhuring op voorwaarden die zeer beperkend kunnen zijn, en daardoor financieel welligt juist zeer onvoordeelig. Voor het geval dat men de wijziging gelijk de Voorz. aangeeft later in overweging zou nemen, meent Spr., dat men alsnog niet moet bepalen dat het beheer door eene komm. zal worden gevoerd.

De heer *Pabst* gelooft wel dat het gemakkelijk zal zijn beperkende voorwaarden voor den huurder vast te stellen, maar hij twijfelt of men dan een huurder zal vinden.

De heer *de Graaf* stelt voor, te lezen eene kommissie uit den raad.

De *Voorz.* zegt dat het de vraag zou kunnen zijn of de raad het beheer over een gebouw aan B. en W. zou kunnen onttrekken en aan eene komm. opdragen. Spr. wil aan den anderen kant gaarne verklaren, dat even als een komm. van financien en van fabriekage B. en W. behulpzaam is, zoodanige komm. ook hier aangenaam zoude zijn.

De heer *v. Geuns* verklaart zijn amendement te splitsen, zoodat over het beheer van stadswege zonder komm. en de verhuring afzonderlijk wordt gestemd.

Het eerste gedeelte van het voorstel van den heer *v. Geuns* wordt met 14 stemmen tegen die der HH. *Pabst*, *v. Schermbeek*, *v. Nooten*, en *Jongeneel* aangenomen.

Het tweede gedeelte wordt verworpen met 12 stemmen tegen die der HH. *de Graaf*, *Boer*, *de Jong*, *v. Lier*, *Ram* en *v. Geuns*.

Door aanneming van het eerste voorstel van den heer *v. Geuns* art. 7, 8 en 9 vervallen zijnde wordt art. 10 zonder hoofd. omvraag aangenomen.

Met 16 stemmen tegen die der HH. *Bisdom* en *de Graaf* wordt hierop de geheele voordragt aangenomen, waarna de vergadering uiteengaat.

TURIJN, 9 September.

Sedert eene week worden te Genua troepen ingescheept. Heden morgen nog zijn drie groote transportschepen en twee korvetten met infanterie en artillerie vertrokken. Het leger op de grenzen der Romagna bijeengetrokken is 60,000 man sterk.

In de Marken en Umbrië is het oproer reeds ontstaan. Het hoofd er van is daar eigenlijk prins *Simonetti*. In Umbrië is het gister avond te Orvieto begonnen, dat digt bij de Toskaansche grens ligt. Dat distrikt bestaat eigenlijk uit de provincien Spoleto, Perugia en Rieti, en de Marken uit Velletri, Frosinone en Benevento.

Naar men zegt zullen *Kossuth* en generaal *Klapka* deze week te Turijn bijeenkomen om te beraadslagen over hetgeen hun te doen staat bij de te verwachten gebeurtenissen in Hongarije.

BERN, 10 September.

Omtrent de zaak van Genève verneemt men dat de maire van Gex, na de weigering om het vaandel in ontvangst te nemen, zich met den Franschen konsul naar Noord-Savoye heeft begeven, waar de keizer zich toen bevond. Deze echter heeft geoordeeld, dat de zaak niet van dien aard was of zij kon wel spoedig geschikt worden. De konsul heeft daarop het vaandel terug verzocht en gekregen, en tot nog toe is geene nota van het kabinet der Tuilerien ontvangen.

WEENEN, 10 September.

In het rapport der budgets-kommissie leest men, dat de financiele toestand niet door een of anderen financielen maatregel kan worden verbeterd, maar dat daartoe degelijke hervormingen vereischt worden. Ten eerste, heet het, moet het centralisatie-stelsel, dat in alle takken van bestuur heerscht en tot vele formaliteiten en onnoodige schrijverijen aanleiding geeft, worden opgeheven. Ten tweede behoort de regtsbedeeling veranderd en ontdaan te worden van eene menigte noodelooze formaliteiten, die veel krachten voor de dienst eischen en tot niets leiden. De algemeene rigting van het onderwijs, vooral wat betreft de talen en regten der verschillende volksstammen, dient ten zeerste in overweging genomen te worden.

»Door het indringen van de werkzaamheid der regering, zegt de komm., in al wat de taak van het openbare leven uitmaakt, is alle zelfwerkzaamheid geweerd, de burgerzin verflaauwd; door het streven naar tabelvormige eenparigheid is de eigenaardigheid, het vereischte voor het bestaan van een natuurlijk en gezond leven, weggenomen; door overdreven centralisatie is de gewestelijke volksgeest, het gevoel hetwelk onderscheidene landen van hun eigenaardig bestaan hebben, gekwetst en op verkeerde wegen gebragt. Door af te dalen tot de kleinste takken der openbare werkzaamheid heeft het staatsgezag zich niet alleen ontdaan van het ontzagwekkende, hetwelk aan deszelfs handelingen behoorde te kleven; maar het heeft zich ook versnipperd en verzwakt, tot wezenlijk nadeel voor zijne magt en voor de ware, wenschelijke en noodzakelijke eenheid; en terwijl het zich in de onvermijdelijke wrijving van het dagelijksche leven heeft ingelaten, is het meer en meer in botsing met de wenschen, gewoonten en behoeften der bevolking geraakt. Daardoor alleen kon het zoover komen, dat aan vele kanten zich ernstige misnoegdheid en tevens flaauwe onverschilligheid ontwikkelden, welke beide in hare zamenwerking een bedenkelijk verschijnsel van onzen tegenwoordigen toestand uitmaken. Die misnoegdheid is eerst gewekt en wordt bestendig gevoed door dat de verantwoordelijkheid van alle, ook voor onvermijdelijke bezwaren en lasten op de regering overgaat, en zij vervreemdt de onderdanen meer en meer van de overheid; en die onverschilligheid, dat gebrek aan belangstelling vergeten het sluimerende levensbeginsel van het groote staatsligchaam, en stremmen door hunne roerloosheid de ontwikkeling van nieuwe kiemen en organen. Het door beiden gezamenlijk voortgebragte gewrocht is dat dagelijks bedenkelijker wordende gebrek aan vertrouwen, hetwelk zelfs voor de meest bepaalde toezeggingen en de meest beduidende handelingen niet meer schijnt te willen wijken, zoo lang in de personen zelven, op welke de uitvoering aankomt, geen waarborg voor eene verandering van den geest des bestuurs wordt gezien, en zoo lang het gevoel van onzekerheid vergroot wordt door het gemis van eenen vasten grondslag voor de politieke regeling der monarchie."

Het alhier bestaande centraal werf bureau voor het pauselijke leger heeft in de maand Augustus 993 man aangeworven en naar Ancona gezonden; het zijn meestal uitgediende Oostenrijksche soldaten. Sedert het begin des jaars zijn bereids van hier uit vijf bataillons scherpschutters, elk bataillon van acht kompagnien, voor den paus georganiseerd en naar den Kerkelijken Staat gezonden.

KEULEN, 11 September.

Maandag is hier het 3. landhuishoudkundig kongres geopend, dat voorleden jaar te Frankfort en voor 2 jaar te Gotha werd gehouden. De voorzitter dr. *Braun* heeft in zijne openingsrede vooral doen uitkomen, dat men de bevordering der belangen van geheel Duitschland ten doel had. — Jammer dat de soldaten te Frankfort nog zoo weinig begrijpen, dat ze Duitsche broeders zijn, zoodat Pruissen en Oostenrijkers er ferm op elkaar inhakken.

In de te Koburg gehouden vergadering der Duitsche Nationale Vereeniging heeft een Italiaan eene depêche van *de Cavour* vertoond, houdende, dat in geen geval meer Sardinisch grondgebied aan Frankrijk zal worden afgestaan.

Uit Stockholm wordt gemeld, dat de versterkte staats-kommissie verschillende voorstellen heeft verworpen; o. a. 1. tot bewilliging van 300,000 th. tot voortzetting der verdere versterking van Stockholm; 2. tot bewilliging van 450,000 thl., verdeeld over 3 jaren, tot aanschaffing van 12,000 stuks getrokken infanterie-geweren; 3. tot verhooging met 17,000 thl. van het inkomen des hertogs *van Delarne*, jongsten broeder des konings, in geval van een huwelijk; 4. tot bewilliging van 6000 thl. extra, voor de stallen van prins *Oscar*; daarentegen werd het inkomen uit de domeinen voor prinses *Eugenie* (ongehuwde eenige zuster des konings) op 18,000 thl. en dat van den hertog *van Delarne* op 26,000 thl. vastgesteld.

LONDEN, 11 September.

Volgens brieven uit Berlijn, zou de prins-regent voornemens zijn de koningin het nominale opperbevel over het nieuwe 2. regiment dragonders der garde op te dragen en H. M. de ridderorde van den Zwarten Adelaar te verleenen. Deze dekoratie, de hoogste in Pruissen, werd slechts tweemaal aan eene regerende vorstin geschonken, en wel aan de *Catharina's* van Rusland.

Gister is hier eene officiële opgave openbaar gemaakt van het Britsche leger voor 1860—61. Zij luidt aldus: Koninklijke rijdende artillerie 2224 man, 3 regementen Household kavalerie 1029, kavalerie van linie 15,195, Koninklijke artillerie 20,630, kust-brigade 965, Koninklijke engineers 3597, militaire trein 1666, 7 bataillons gewone infanterie (footguards) 5600, infanterie van linie 141,550, hospitaal korpsen 661 man, kommissariaat stafkorps 284 man, regementen van West-Indie 3000 man, koloniale korpsen 4728 man; totaal 201,132. Van de bovengemelde manschappen bevinden zich in Indie en China, bij de artillerie 561, kavalerie van linie 6660, Koninklijke artillerie 4378, infanterie van linie 74,600, hospitaal korpsen 57 man; totaal 86,256. In de West-Indien zijn 3 regementen negers, ieder 1000 man sterk. Het regiment van Ceylon is uit Maleijers zamengesteld. Het korps aan de Goudkust bestaat uit negers, ten getale van 312.

Te Shoeburyness aan den mond van de Theems is een vestingwerk opgerigt, dat den toegang tot genoemde rivier bestrijkt; er zullen daar tevens proeven met verschillende soorten van geschut genomen worden.

Het oordeel van de *Globe* over den koning van Napels is nog harder, dan dat, door den *Times* voor eenige dagen geuit. Zoo zegt eerstgenoemd blad: »*Frans II* heeft noch gevochten, noch geabdikeerd; hij loopt eenvoudig weg, gelijk een frauduleus bankroetier, die het voorradige geld in den zak heeft gestoken."

Kapitein *Styles* en majoor *Wyndham*, twee Engelsche officieren, behoorende tot *Garibaldi's* staf, zijn gister avond te Londen aangekomen, ten einde de wervingsmaatregelen te bevorderen.

— 12 *Sept.* Gec. 93¼; Peru 4½ pCt. 21¼, 3 pCt. —; Venez. 2½ pCt. 23½; 1 pCt. —; Port. 3 pCt. —; Sp. 3 pCt. —, 1¾ pCt. —; Russ. 4½ pCt. 93¾, 5 pCt. —; Sard. —

PARIJS, 11 September.

De toespraak door den keizer te Marseille gehouden en door den *Moniteur* nu medegedeeld luidt in haar geheel als volgt:

»Mijnheeren! De door de Kamer van koophandel aangeboden maaltijd verschaft mij de gewenschte gelegenheid om de stad Marseille openlijk dank te zeggen voor de hartelijke ontvangst, de keizerin en mij gegeven. De zoo eenparige betooningen van verknochtheid, die wij van den aanvang onzer reis af ontvangen hebben, treffen mij diep, maar kunnen mij niet hoovaardig doen worden, want mijne eenige verdienste is geweest een volkomen vertrouwen op de Goddelijke Voorzienigheid en op de vaderlandsliefde en het gezond verstand des Franschen volks te stellen. Het is de innige eendragt tusschen het volk, en den Soeverein, die zoowel binnen- als buitenlands onze kracht uitmaakt, en die ons, in weêrwil van groote moeijelijkheden, vergund heeft onze vooruitgaande beweging nooit te doen ophouden.

»Dat verlangen naar het goede, dat streven naar alles wat edel en nuttig is, kunnen thans niet verflaauwen, nu de omstandigheden gunstiger zijn en de rust de wensch van allen is. Indien eenig ijverzuchtig gemompel van verre onze ooren treft laten wij ons daarover niet verontrusten. Het zullen verbroken worden, gelijk de golven des oceaans op onze kusten breken. Laten wij dus met al onze krachten er naar streven, de hulpbronnen van ons land te ontwikkelen; de werken des vredes hebben in mijn oog even schoone kroonen als de lauweren zijn.

»In de toekomst van voorspoed en grootheid, die ik voor Frankrijk droom, bekleedt Marseille natuurlijk eene voorname plaats, door de geestkracht en nijverheid zijner inwoners, zoowel als door zijne aardrijkskundige ligging. In de nabijheid der militaire haven van Toulon gelegen, schijnt zij mij toe aan deze oevers het genie van Frankrijk te vertegenwoordigen, dat eene olijftak in de eene hand houdt, maar gevoelt dat het zijn zwaard aan de zijde draagt. Dat zij vreedzaam over deze zee heersche, de Phocëische stad, door den dubbelen invloed des koophandels; dat zij door de vermenigvuldiging der betrekkingen, de barbaarsche volken beschave, dat zij de banden der beschaafde natiën naauwer toehale; dat zij de volken van Europa uitnoodige elkander de hand te komen reiken op de dichterlijke oevers dezer zee, en in de diepte harer wateren de ijverzuchtige feilen eener andere eeuw te begraven; laat eindelijk Marseille zich altijd vertoonen, zóó als ik het thans zie, dat is op de hoogte der toekomst van Frankrijk, en een mijner vurigste wenschen zal vervuld zijn. — Ik breng een toast aan de stad Marseille."

Volgens de laatste tijdingen uit Japan schijnt de Europesche beschaving aldaar meer en meer ingang te vinden. De voornaamste steden van dat rijk, Yeddo, Nagasaki, Simoda en Hakodate zullen binnen kort door den telegraaf met elkander in verbinding worden gesteld. Men is thans bezig aan den aanleg van een spoorweg van Yeddo naar de zomer-residentie des keizers; eene Engelsche maatschappij heeft zich met dit werk belast. De keizer houdt zich buitendien bezig met de reorganisatie zijner vloot; hij bezit reeds zes stoomschepen; een er van moet, naar men zegt, vertrokken zijn tot het doen eener reis om de wereld; dit schip is met Japansche matrozen bemand.

Le Nord is heden in beslag genomen ter oorzake van de mededeeling welke hij bevat omtrent eene konventie tusschen Engeland, Pruissen en Oostenrijk, gesloten met het doel om alle interventie van Frankrijk te beletten.

ADVERTENTIEN.

*** Getrouwd:
Dr. E. F. VAN DISSEL
en
C. M. SWEMER.
Utrecht, 13 Sept. 1860.
Eenige kennisgeving.

*** Bevallen van eene doode *DOCHTER* Vrouwe A. J. S. VAN RAPPARD, geboren MUNNICKS VAN CLEEFF.
Utrecht, 12 September 1860.
Eenige kennisgeving.

*** Voorspoedig bevallen van een *ZOON*, B. J. VAN MOURIK—VAN MEEGERSEN.
Utrecht, 13 September 1860.

*** Heden werden wij verblijd door de geboorte van eene welgeschapen *DOCHTER*.
Utrecht, A. J. VAN GRUTING.
13 Sept. 1860. M. M. W. E. VAN GRUTING,
Eenige kennisgeving. VAN VEERSEN.

*** Den 8. September 1860 is op den huize *Hemmen*, in den ouderdom van bijna 69 jaren, overleden de HoogWelgeboren Heer WILLEM JAN ELIAS Baron VAN LIJNDEN, Heer van Hemmen, Ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, Burgemeester der Gemeente Hemmen, Lid van het Polderbestuur van Overbetuwe, Oud-Districts-Commissaris van Nijmegen, enz.

*** Heden overleed, na eene kortstondige ziekte, na tijdig voorzien te zijn geweest van de H. H. Sacramenten der stervenden, mijn geliefde Echtgenoot, ALBERTUS HAZEKAMP, in den ouderdom van ruim 35 jaren.
Utrecht, Wed. A. HAZEKAMP,
den 12 Sept. 1860. geb. ARMÉE.
Strekkende deze tot algemeene en bijzondere kennisgeving.

*** Degenen, die iets verschuldigd zijn aan — of te vorderen hebben van — wijlen Mevrouw de wedewe RUEB, geb. NUMAN, gewoond hebbende en op den 23. Mei jl. alhier overleden, worden verzocht daarvan *ten spoedigste*, immers vóór den 21. September 1860, schriftelijk opgave te doen ten haren sterfhuize te Utrecht aan de Oude Gracht, tusschen de Smee- en Geertebruggen, wijk B, n° 50; (brieven franco.)

*** Bij acte 12 September 1860 voor den Notaris HONDIUS VAN DEN BROEK te Utrecht verleden, hebben wij ondergeteekenden, CORNELIS THEODORUS VAN WESTRHEENE, Wasdoekfabrikant en GEORG HEINRICH LOHMAN, Kunstlakker en Wasdoekfabriekant, beiden wonende te Utrecht, aangegaan eene Vennootschap tot het fabriceren van Wasdoek en al hetgeen daartoe betrekking heeft, onder de firma: »VAN WESTRHEENE & LOHMAN" voor acht jaren en vijf maanden, aangevangen 1 Augustus 1860, en zonder opzegging, telkens met verlenging voor twee jaren; doch bij overlijden van een onzer eindigende met den sterfdag. En zal gemelde firma door ons beiden worden geteekend, echter alleen voor zaken de Vennootschap regtstreeks betreffende, en geenszins tot het opnemen van gelden, het stellen van borgtogten of andere dergelijke bezwarende verbindtenissen.
C. TH. v. WESTRHEENE.
G. H. LOHMAN.

*** De Notaris TISSOT VAN PATOT te Maarssen zal op Donderdag den 20. September 1860, des voormiddags ten 11 ure, in het Logement, het *Staten Wapen* te Breukelen, in het openbaar verkoopen: Eene kapitale BOERENHOFSTEDE, bestaande in ruime Bouwmanswoning, nagenoeg nieuw Bakhuis met annexe wagenschuur, en twee Bergen, benevens 35 Bunders 58 Roeden, 83 Ellen, WEI-, HOOI-, BOUW- en BOSCHLAND, staande en gelegen in het Zuideinde van Portengen, onder de gemeenten Laag-Nieuwkoop en Ruwiel; in huur bij *J. van Schaik* tot 1 Mei 1868, ad *f* 1200 's jaars. De veiling zal geschieden eerst in percelen, en vervolgens in combinatiën. Alles breeder bij billetten omschreven.

*** Men zal op Zaturdag den 13. October 1860, 's namiddags ten 1 ure, in het Lokaal van Verkoopingen te Utrecht achter Sint Pieter, in het openbaar verkoopen:

No. 1 à 3. Eene HOFSTEDE, genaamd *HET VELDHUIS*, met 30 bunders, 51 roeden, 30 ellen WEI- of HOOILAND, BOSCH, KADE, en WATER, gelegen in de gemeente Vinkeveen, in den polder Demmerik, aan de Veldezijde.

Verhuurd tot 1. November 1863 en 1. Mei 1864 aan *C. Gentenaar Jr.* voor *f* 1125,— 's jaars.

No. 4 en 5. Eene HOFSTEDE, met 11 bunders, 30 roeden, 6 ellen BOOMGAARD, BOUW en WEILAND, WATER en WEG, gelegen in de Gemeente Benschop, op de zuidzijde, boven de Kerk.

Verhuurd tot 1. Januarij 1864 aan *Jacobus Schalkwijk* voor *f* 500,— 's jaars.

No. 6 en 7. Acht bunders, 26 roeden, 50 ellen WEILAND, gelegen in den polder Klein Vuilkoop, onder de Gemeente Vreeswijk, aan de Schalkwijksche Wetering.

Verhuurd aan *L. van Droogenbroek* tot 1. December 1865 voor *f* 400.— 's jaars.

No. 8. Acht bunders, 84 roeden WEI- en BOUWLAND, gelegen onder de gemeente Catharijne, in de Lage Weide, aan den Lageweidschen dijk.

Het Weiland is verhuurd tot 15. November 1862 aan *P. J. van Beusekom* voor *f* 300,— 's jaars, en het Bouwland wordt door gezegden *P. J. van Beusekom* bebouwd tot 1. November 1862, tegen genot van 1/3 gedeelte der vruchten.

No. 9. Twee bunders, 72 roeden, 56 ellen WEILAND, gelegen als voren, aan den Daalschen dijk.

Verhuurd tot Kersmis 1862 aan *van Schip* voor *f* 260,— 's jaars.

No. 10. Een HUIS, ingerigt tot Broodbakkerij, met Schuur, Erf en Grond, staande te Maarssen, aan de Noordzijde van de Vecht, No. 210.

Verhuurd met de Broodbakkersgereedschappen tot 1. Mei 1862 aan *C. Vendrik* voor *f* 250,— 's jaars.

No. 11. Een HUIS, ingerigt tot Broodbakkerij, met Pakhuis, Stal, Bleekveld en Moestuin, staande te Nieuwer-Amstel aan den Amsteldijk, Wijk 4 No. 28, Verponding No. 385.

Verhuurd met de Broodbakkersgereedschappen van zes tot zes maanden aan *F. J. Siero* voor *f* 275,— 's jaars.

Breeder bij biljetten en nader onderrigt ten kantoren van de Notarissen DUYFJES en BORRET, beiden te Utrecht.

*** Op Zaturdag den 13 October 1860, 's namiddags ten 5 ure, zullen in het Lokaal van Verkoopingen te Utrecht achter Sint Pieter, in het openbaar worden verkocht, de navolgende Huizen en Erven, staande en gelegen te Utrecht.

No. 1. Een KOOPMANSHUIS aan de Oostzijde van de Neude nabij de Lange Sint Janstraat, wijk G. No. 71, bestaande in vier Beneden- en negen Bovenkamers, de meeste behangen en geplafonneerd, met stookplaatsen, Keuken, Kelders en Zolders.

No. 2. Een WINKELHUIS, naast het voorgaande, op den hoek van de Lange Sint Janstraat wijk G. No. 70, bestaande in een Voorhuis of Winkel en vier zoo Beneden- als Bovenkamers, alle behangen en geplafonneerd en gedeeltelijk met stookplaatsen. Kelderkeuken, Provisiekelder en Zolder met kamertje.

No. 3. Een HUIS, aan de Zuidzijde van de Lange Sint Janstraat, wijk G. No. 179*a*, bestaande in twee Beneden- en twee Bovenkamers, alle behangen en geplafonneerd, waarvan twee met stookplaatsen, Keuken, Kelder en Zolder met kamertje.

No. 4. Een HUIS, naast het voorgaande, wijk G. No. 178, bestaande in twee Beneden en drie Bovenkamers, alle behangen, de meeste geplafonneerd, met stookplaatsen, Keuken, Kelder en Zolder.

No. 5. Een HEERENHUIS en TUIN, aan de Westzijde van de Neude, nabij de Vinkenburgsteeg wijk G. No. 55, bestaande in drie Beneden- en twee Bovenkamers, alle behangen en geplafonneerd, en gedeeltelijk met stookplaatsen, Keuken, Kelder en Zolders.

No. 6. Een HUIS aan de Noordzijde van het Oudkerkhof, wijk F. No. 37, bestaande in drie Benedenen vier Bovenkamers, de meeste behangen en geplafonneerd, met stookplaatsen, Dienstbodenkamer, Keuken, Kelder en Zolders.

No. 7. Een HUIS aan de Kranskade, wijk C. No. 992, bestaande in twee Beneden- en twee Bovenkamers, twee Keukens, Kelder en Zolder.

No. 8. Een HUIS ingerigt tot BROODBAKKERIJ, aan de Noordzijde van de Zandstraat, wijk C. No. 306.

No. 9. Een PAKHUIS en STALLING, aan de Westzijde van de Loefbergmakersstraat, wijk H. No. 249.

Breeder bij biljetten en nader onderrigt ten kantoren van de Notarissen DUYFJES en BORRET, beiden te Utrecht.

Te HUUR tegen 1 November a. s. of te KOOP.

*** Op één der fatsoenlijkste standen, midden in de stad een HUIS, bevattende drie Beneden en twee Bovenkamers, Alcove, Keuken, Kelder, Zolder Plaats en verdere gemakken.

Te bevragen bij M. C. MULDER Commissionair in Effecten, Minnebroederstraat G. No. 259.

WEGENS VERTREK NAAR BUITENSLANDS

*** wordt de geheele Winkelvoorraad, bestaande in **barometers, thermometers, Kijkers, Microscopen, Brillen, Passerdoozen, Stéréoscopen** en alle **Photographie behoeften**, benevens 2 uitmuntende DRAAIBANKEN met werktuigen, enz., tot zeer lage prijzen uitverkocht, zijnde inmiddels de geheele AFFAIRE vóór 1. November ek. tot een matigen prijs **te KOOP.**

THEOD. FINGER,
Mechanicus en Opticus.

Tot dien tijd worden Photographische Portretten, wegens opruiming der benoodigdheden, **tot lage prijzen vervaardigd**

*** Mijne AFFAIRE uit de Lijnmarkt **verplaatst** hebbende **naar de Servetsteeg** F 289; beveel ik mij bij deze op nieuw aan tot het vervaardigen en repareren van alle soorten van Meubelen.
N. G. BROUWER, Meubelmaker.

HET SCHEI- EN GENEESKUNDIG PRÆPARAAT

is een nieuw uitmuntend middel ter versterking van het Haar.

Hetzelve bevat in eene juiste verhouding alle bestanddeelen, welke het Haar tot voedsel dienen en de Huid versterken. Het reinigt het Hoofd van de schilfers, belet het uitvallen en bevordert den groei der Haren, is uitermate verfrisschend en van het fijnste parfum. Prijs per flacon *f* 1.20.

HET EAU DES CARMES

van MARGARETHA GRASS werkt gunstig bij krampachtige verzwakkingen van zenuwgestel en spijsverteringsorganen, bij flaauwten, aanvallen van beroerten, ongeregelden bloedsomloop, en vervangt de Hoffman's druppels met veel zekerder en aangenamer werking in alle voorkomende gevallen.

Bij ieder fleschje wordt eene aanwijzing tot gebruik afgegeven. Het kleine fleschje 50 Ct., het groote *f* 1.

De Oostersche Anti-Rhumat. Kruiden-Olie

is uit vlugtige Planten-Oliën, vereend met de Cajapoet-Olie, te zamen gesteld, en geneest alle Rhumatische ziekten en verlammingen, pijn in de gewrichten, verstijvingen in de pezen en andere aandoeningen.

De inwrijvingen geschieden tweemaal daags met de vlakke hand; het lijdende deel wordt daarna met flanel of baai gedekt, dat voor het vuur warm gemaakt is.

STOLL'S DRUPPELEN

bevrijden oogenblikkelijk van de hevigste kiespijn; men behoeft slechts een daarmede bevochtigd puntig watje in het oor te stoppen, aan de zijde waar de kiespijn is. Het fleschje kost *f* 1.

STIJFSELGLANS om het strijken gemakkelijk te maken en het goed een mooijen glans te geven. 13 Cents het Zakje.

Amsterdam Verkoophuis.
Utrecht, T. Uhlenbroek Choorstr.
" T. Uhlenbroek O. Gracht bij de Hamburgerbrug.
" L. J. R. Bosch Lijnmarkt.
" P. J. Huinck "
Amersfoort, Gebr. Bruning.
" C.T.C.v.d.Roemer.
" A. H. v. Ruiven.
Baarn, E. v. Dapperen.
" Gez. Petersen Nobbe.
Bodegraven, B. E. C. Schlatman.
Hilversum, R. J. J. v. Alphen.
Kuilenburg, J. v. Hondius.
Vianen, B. Swaving.
Wijk bij Duurst., Wed. C. Zorn.
IJsselstein, J. Groenhoff.
Zeist, C. G. Adlung.
En in de bekende dépots in de andere steden.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 12 September.

Tarwe zonder notering. Rogge onveranderd; 121 pd. Gall. *f* 190; 125, 126 pd. Pruis. *f* 213, 216; 119 pd. Arch. *f* 192; 115 pd. Petersb. *f* 174; op levering Oct. *f* 174, 175, 174; Maart *f* 178; Mei *f* 180, 179. Garst en Haver zonder handel. Boekw. lager; 120 pd. Gooische gewas 1860 *f* 235.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Nederl Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg.*)

Sept.	Uren	Wind. rigt.	Wind. kr.	Barom.	Ther F.	Afwijk d. Temp.	Vochtigh.	Gev. regen	*Opmerkingen*
			N ..						
12	2	zzo.	0.0	771.09	59.7	— 5.9	0.59	0.	Bewolkt.
	10	zo.	0.0	68 82	47.8	— 9.2	0.86	0.	Helder.
13	8	z.	0.5	65.05	55.4	— 4.1	0.68	0.	Bijna helder.

Brest, Parijs, Hartlepool, Plymouth en Utrecht.
12 Sept. 's morg. Grootste verschil der barometer-afwijking tusschen Utrecht (— 12.1) en Brest (— 6.1) = 6.0 mm.

PRIJZEN DER EFFEKTEN.

AMSTERDAM 12 Sept. 1860.

NEDERLAND.				
Werkel. Schuld . . . . 2 1/2 pCt.	62	62 3/8	62 1/8
dito dito . . . . . . 3 "	75 1/2		
dito dito . . . . . . 4 "	97 1/4	97 1/2	97 1/2
Oost-Indische Leening 4 "	95 3/4		
Amortisatie-Sindikaat. 3 1/2 "	91 1/2		
Handelmaatschappij. . 4 1/2 "	128 7/8	129 1/4	128 7/8
BELGIE.			
Certifik. bij *Rotschild* . 2 1/2 pCt.	51 3/4		
SPANJE.			
Obligatien . . . . 1 3/4 pCt.	38 15/16	39	
dito. . . . . 3 "	46 7/8	47	
Binnenl. Schuld . . . . 3 "	45 7/8	45 15/16	45 15/16
Amortisable	21 3/4	22 1/4	22 1/8
PORTUGAL.			
Obligatiën . . . . 3 pCt.	42 3/8	42 1/2	42 1/2
dito 1856/59 . . . . 3 "	40 3/4	41	40 1/4
RUSLAND.			
Oblig. bij *Hope en C°*. 5 "	100 7/8		
Obligat. 1828 & 1829. 5 "	100 1/2	100 3/4	
Certifikat. 1831 & 1833 5 "	84 1/2		
Certifikaten 1840 . . . 4 "	75 1/2	76 1/2	76 1/2
Cert. 2e, 3e, 4e L. 4 "	77		
Certifik. 5e Serie . . . 5 "	86	86 1/4	86 1/4
dito 1855 6e Serie . . . 5 "	96		
dito Adm. te Londen 4 1/2 "	90		
dito 1859 . . . . . 3 "	60 1/4	60 1/2	60 1/2
dito bij H. 1860. . 4 1/2 pCt.	88 3/4	89	
Certifik. van Assign. 6 "	57 1/4	57 1/2	
POLEN.			
Obligatiën . . . . 4 pCt.	77 3/4	77 7/8	77 7/8
PRUISSEN.			
Obligatiën . . . . 5 "	101 3/4		
OOSTENRIJK.			
Oblig. Metaliek . . . . . 5 pCt.	43 3/8	43 7/8	43 13/16
dito dito . . . . 2 1/2 "	23 1/2	23 13/16	23 13/16
Oblig. Rente Am. . . . 5 "	66 1/4		
dito dito Nat. 1854. . 5 "	51 9/16	52	51 13/16
Bankaktiën	642	646	646
Aand. 1854.	195	197	
dito 1860.	365	387	

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.

Bijvoegsel bij No. 217
van de Utrechtsche Prov. en Stads-Courant.

Stedelijke Raad van Utrecht.

Zitting van Dingsdag 4 September.

Voorz. mr. *N. P. J. Kien.*

Tegenwoordig zijn 21 leden; afwezig de HH. *Schuurman*, *Karsten*, *v. Veersen*, *Trip*, *Hengelaar* en *de Muralt.*

Wordt ter tafel gebragt:

eene voordragt tot onderhandsche voortverhuring van een kamer en kelder van het gebouw het Keizerrijk, alsmede van 260 □ ellen stadsgrond aan de Nieuwe Kade, — ter sekretarie.

eene voordragt om op nieuw openbaar te verpachten vijf percelen warmoesiersland achter de gemeentebegraafplaats, 4 percelen grasgewas, alsmede de visscherij in stads wateren; ter sekretarie.

eene voordragt om met wijziging van het besluit van 12 Julij 1860 de gebouwen bij de militaire administratie in gebruik kosteloos aan het rijk over te dragen, — alsvoren;

een rekest van eenige bewoners van de Mariaplaats tot verplaatsing van de vodden- en ijzermarkt, — alsvoren.

Aan de orde is de behandeling der voorwaarden van de geldleening.

De *Voorz.* zegt dat het 't dagelijksch bestuur gebleken is, dat de voorwaarden der laatste leening veel eenvoudiger waren dan die, welke nu zijn voorgesteld, waarom B. en W., aangezien gemelde voorwaarden in der tijd de goedkeuring van Ged. St. hebben erlangd, de vraag stellen: of het niet beter ware, ook nu op dezelfde voorwaarden te leenen. Het is hun echter voorgekomen, dat men moest trachten te berekenen, op welke tijdstippen de stad kon worden opgeroepen ter storting, en nu blijkt, dat men dadelijk 10% moet storten, en de overige stortingen ten minste met eene tusschenruimte van twee maanden en bij gedeelten van 20% zullen plaats vinden. De eerste storting nu is bepaald op 12 Sept., zoodat den 12. Nov. de raad van administratie der centraal-spoorwegmaatschappij eene tweede storting kan vorderen, en zoo elke twee maanden. Naar de ingewonnen informatien schijnt men met spoed te willen voortgaan, en B. en W. hebben dus gemeend, dat men verzekerd moest zijn, in tijds te kunnen storten, en daarom stellen zij voor, dat men de inschrijvers in de leening der stad, zal laten storten 30% op 1 Nov., 30 op 1 Jan. 1861 en 40 op 1 April. Daarbij meenden B. en W., dat de aflossing niet dadelijk behoefde te geschieden, maar dat men daarmede in 1867 zou aanvangen, of zooveel vroeger als de raad zal goedvinden, en dan jaarlijks ten minste *f* 10,000 zou worden afgelost.

De heer *Kol* zegt, dat aan den raad het nieuwe voorstel, dat B. en W. omtrent de voorwaarden der geldleening doen, eerst zoo even is medegedeeld. Hoezeer dat voorstel op sommige punten met zijne zienswijze overeenstemt, zoo zoude het geheel moeten *omgewerkt worden*, om hem te voldoen, hetgeen staande de vergadering niet kan geschieden. Ten einde over de beginselen, welke hij verlangt dat zullen worden aangenomen door den raad, te doen beslissen, zal hij op het door de komm. voorgestelde een amendement voorstellen van den navolgenden inhoud: 1. Stelt voor te beslissen dat de leening in eens zal worden opengesteld en het fournissement op de ingeschreven som van *f* 300000.— in de leening der N. C. S. M. alzoo dadelijk te doen plaats hebben. 2. Een gedeelte van de uit te schrijven leening te fourneren uit het kasgeld bij den gemeente-ontvanger berustende. Dit gedeelte niet te doen deelen in de jaarlijksche aflossingen. 3. De te ontvangen renten van het in no. 2 bedoelde kapitaal met die der uit te lotene obligatien en de uitdeelingen op de aandeelen der N. C. S. M. te doen strekken tot amortisatie der voormelde leening. Bij aanneming van deze punten het plan der leening te wijzigen. Spr. zegt tot toelichting van zijn voorstel, dat het duidelijk is, dat hij met dit voorstel op eene eenvoudige wijze eene spoedige uitdelging der aantegane schuld op het oog heeft. Hij zegt: ik stel voor de geldleening in eens of op korte termijnen te doen storten, omdat dit voordeelig zal werken. Zoo de storting in eens plaats heeft kan de betaling aan de spoorwegmaatschappij dadelijk geschieden, hetgeen een voordeel van *f* 3000 geeft, want de stad leent tegen $4^{1}/_{2}$ pCt. en de maatschappij betaalt 5 pCt. rente gedurende 2 jaren. Omtrent deze vervroegde betaling behoeft men geen bezwaar te maken, want de raad van administratie heeft de bevoegdheid den termijn der stortingen te bepalen, en hij zal met het oog op zijne verdere behoeften van 4 millioen de gelden spoedig opvragen, en dan zal gedwongen hetzelfde geschieden wat spreker voorstelt vrijwillig te doen. Zoo de raad zich met het voorstel vereenigt, zou, zegt Spr., het beoogde doel ook te bereiken zijn door aan het plan van B. en W. bij te voegen, dat bij dadelijk fournissement eene rentevergoeding zal plaats hebben, dan hebben de geldschieters de keuze. Het 3. onderdeel van mijn voorstel, zegt Spr. verder, is eerstens het belangrijkste beginsel dat ik wensch te zien aangenomen. Ik verlang namelijk een gedeelte van de kas van den gemeente-ontvanger in stedelijke obligatien te beleggen en daardoor jaarlijks renten uit te sparen, zoodat de stad eenige duizenden minder aan renten zal betalen. Maar bovendien verlang ik, dat de rente van de niet uitgegevene en die van de af te lossen obligatien met de uitdeelingen van de maatschappij, jaarlijks zullen worden aangewend tot aflossing van de leening, met andere woorden: de stad zal gedurende een 20 of 30tal jaren dezelfde som bijdragen, welke door besparing van renten zal vergrooten, en in korten tijd de schuld van *f* 300,000 delgen. Ik weet, zegt Spr., dit voorstel kan volgens de meening van sommigen als niet voorzigtig bestreden worden. Ik ken echter, zegt Spr. een tweeledigen zin van het woord voorzigtigheid. De eerste brengt den Hollander in minachting bij het buitenland. Het is die voorzigheid die de kapitalen in een kastje sluit, zeggende: daar kom ik niet aan. De andere beteekenis van voorzigtigheid is, voor- en nadeelen van eene zaak vooruit te zien en daarmede voordeel te doen. Die voorzigtigheid hadden onze voorouders voor ruim 250 jaren en daardoor zijn zij groot geworden. Te blijven stilstaan bij het oude, omdat het oud is, noemt Spr. eene af te keuren voorzigtigheid; als redelijk mensch moet men de zaken beschouwen zoo als zij werkelijk zijn. Door *f* 40,000 van stadskasgeld aldus te beleggen in stedelijke obligatien en de renten tot aflossing te besteden, zou bij eene opbrengst der spoorweg-aandeelen voor de eerste jaren van ½ pCt en voor de volgende van 1%, de *f* 300.000 der leening in 31 jaar afgelost zijn bij eene gelijkmatige jaarlijksche bijdrage der stad voor de renten der leening. De hedendaagsche voorzigtige lieden zeggen, maar de stad kan de *f* 40.000 noodig hebben. De *ware voorzigtige* zegt, het liggende stadsgeld zal ik gebruiken, maar zoo dat ik het altijd disponibel heb. Dat dit op de voorgestelde wijze kan geschieden blijkt daaruit, dat de Ned. bank altijd geld zal geven op stedelijke obligatien, indien partikulieren zich terugtrokken, hetgeen niet aanneembaar is bij den gunstigen staat der stedelijke finantien. Het spreekt, zegt Spr. ten slotte, van zelf, dat indien de jaarlijksche uitdeeling der spoorweg-maatschappij 2 pCt. bedraagt, de delging der leening van *f* 300000 in veel minder dan 30 jaren kan geschieden.

Den heer *Pabst* komt het in den tegenwoordigen stand van zaken uitmuntend voor, de leening in eens open te stellen. Spr. heeft zich bij deskundigen daaromtrent geïnformeerd, en hem is toen gezegd, dat dergelijke gedeeltelijke fournissementen vrij goed zijn bij maatschappijen, maar dat, als eene stad als Utrecht eene leening opent, zij die het geld schieten liever willen, dat de zaak dadelijk afloopt; die kunstgreep van seriën te openen van 30 pCt. en nog eens 30 pCt. enz., is hun niet zeer aangenaam. Maar bovendien, eene maatschappij moet zich wel aan dergelijke kans blootstellen, maar dat behoeft eene stad als Utrecht niet. Zonder dat men te zeer vrees behoeft te hebben voor de toekomst, is toch zeker in Europa brandstof genoeg aanwezig. Sluit men nu eene leening in seriën, wie weet dan of het geld even gemakkelijk zal zijn te krijgen. Ook om die reden zou Spr. wenschen, dat men de geheele leening openstelde. Men moet echter ook nog meerdere leeningen sluiten. Zou men dan alweêr seriën moeten openen en zoo de gelegenheid openstellen om altijd maar aan de stad te leenen? Spr. meent, dat men de zaak in eens moet afdoen. Dat geeft ook geldelijk voordeel, want stort men dadelijk de *f* 300000, dan krijgt men dadelijk 5 pCt., terwijl men slechts $4^{1}/_{2}$ moet betalen. De vraag zou echter blijven, of het ook gevaarlijk is die storting in eens te doen. Als de termijnen van de stortingen bepaald waren en het niet afhankelijk ware gesteld van den raad van administratie, dan zou Spr. er welligt voor zijn, op den gestelden tijd te storten. Maar het hangt van dien raad af; die bestaat uit menschen die men kan vertrouwen, dat, als het geld noodig is, zij het zullen laten storten, maar ook, dat zij het niet zullen gebruiken voor het noodig is. Daarbij komt ook, dat zoodra de maatschappij de 5 millioen zal hebben, zij dan eerst de 4 millioen kan krijgen, die nog noodig zijn, want die worden genegotieerd in obligatien op den weg. Hun eerste werk moet dus zijn, de 5 millioen te verwerken. Zij zullen dus zeker gebruik maken van de bevoegdheid om de stortingen zoo spoedig mogelijk te doen plaats hebben; zij zullen waarschijnlijk in 8, hoogstens 10 maanden afgeloopen zijn. Spr. ziet dus in het uitstellen der stortingen van de leening niets dan zekere verwarring, die men bij leeningen nooit moet in het leven roepen. Het tweede voorstel van den heer *Kol* om voer de stad 30 a 40 aandeelen in haar eigen leening te nemen en deze dus slechts op *f* 260000 open te stellen, kan men mede opvolgen, want het in kas zijnde batig saldo bedraagt zelfs meer. Nu wil de heer *Kol*, dat de renten daarvan steeds zullen worden betaald, alsof men had geleend van partikulieren, en dat men die tot een fonds zal laten aangroeijen, met de uitdeelingen der maatschappij en de obligatien, die ten gevolge der uitloting in het bezit der stad zouden komen, en dat dit alles zal strekken tot aflossing der schuld. Er zal dus worden gekreeerd een speciaal fonds., gelijk b. v. geschied is voor het gebouw voor kunsten en wetenschappen. Geschiedt dit, dan zal het geheele kapitaal in 24 of 25 jaren zijn afgelost en blijft de stad in het bezit der spoorwegobligatien. Dat heeft zijne bezwaren: 1°. het kreëeren van een speciaal fonds, iets waarvan ieder de in de Staten-Generaal in het midden gebragte nadeelen kent; 2°. dat men om geld verlegen zijnde in een oogenblik van krisis, op die 40 aandeelen welligt geen geld zou kunnen krijgen. Spr. vraagt echter, of men wel zoo voorzigtig mag zijn, en of het ooit gebeurd is, in welken toestand ook, dat Utrecht heeft willen leenen en geen geld heeft kunnen krijgen. Spr. ziet niet in, dat men het, zelfs in een tijd van krisis, niet zou kunnen krijgen. Het eenige is, dat het als het ware de verantwoordelijkheid, de administratie eenigzins minder helder en duidelijk zal maken. Het komt Spr. echter voor, dat, zoo lang die in de handen is waarin zij zich nu bevindt, die zaak met helderheid en duidelijkheid zal worden behandeld. Spr. meent dus, dat in de voorgestelde operatie werkelijk groot voordeel gelegen is. Wat het eerste betreft, daar zal hij bepaald voorstemmen; wat het tweede aangaat zal Spr. nog afwachten, wat wordt aangevoerd van de zijde van hen, die in financieele zaken eene zoo gewigtige stem hebben.

De *Voorz.* geeft in overweging, of dat tweede punt niet later afzonderlijk zou kunnen worden behandeld, want al ware het dat men eens *f* 40,000 niet wilde uitgeven, dan zouden toch in allen gevalle eerst de voorwaarden der negotiatie moeten worden vastgesteld.

De heer *Kol* merkt op, dat dan bepaald zou moeten worden, dat die veertig aandeelen niet op de zelfde wijze zouden worden uitgeloot als de overigen.

De *Voorz.* vraagt of het, als men er eventueel op beleenen wil, wel zaak is, hun eene mindere waarde te geven, door ze niet in de uitloting te laten deelen. In vroegere jaren heeft iets dergelijks plaats gehad. Men was gemagtigd voor *f* 150000 te negotieren, men begreep, dat men, omdat er altijd geld genoeg in kas is, niet de geheele leening behoefde uit te geven, en toen trok natuurlijk de stad het voordeel, dat zij geen rente behoefde te betalen. Toen is een tijd gekomen, dat men moest uitgeven, en uitgegeven zijnde waren de obligatien even goed en deugdelijk als de overigen, die in omloop waren. Spr. zou dus nog al bezwaar er tegen hebben, de bedoelde aandeelen niet in de uitloting te doen deelen. Hij herhaalt echter, dat het niet noodig is op het oogenblik te bepalen, of de stad zelve 40 aandeelen zal nemen, daar men nu slechts de voorwaarden vaststelt voor het publiek.

De heer *Kol* acht de aanmerking juist, doch Spr. ziet, om. die 40 aandeelen uit te zonderen, geene andere gelegenheid, dan eenvoudig te bepalen, dat zij niet allen worden uitgeloot. Het best zou dan zijn, te bepalen, dat die aandeelen niet 4½ maar 5pCt. zouden geven, dan verbeterde men den prijs van het fonds dat men in reserve zou houden.

De heer *de Graaf* merkt aan, dat zoowel de Voorz. als de heer *Kol* van hun standpunt de zaak juist beschouwen. De Voorz. plaatst zich op het standpunt dat men, ingeval van nood die aandeelen zou willen plaatsen en dan moeten zij alle voordeelen hebben van de overige aandeelen; de heer *Kol* plaatst zich op een ander standpunt, hij wil een amortisatiefonds daarstellen, en dan is een eerste vereischte dat het fondement intakt blijve. Nam men de opmerking van den Voorz. aan, dan zou men een komplikatie in de administratie krijgen; neemt men het denkbeeld van den heer *Kol* aan, dan moeten die aandeelen noodwendig altijd blijven liggen.

De heer *Pabst* ziet niet in, dat een amortisatiefonds moet gekreeerd worden. De renten, die zullen worden bespaard door het kasgeld van de stad te beleggen in obligatien van de stad, zullen strekken tot aflossing van kapitaal. Dat is dus geen amortisatie-fonds, en het onderscheid, dat de heer *de Graaf* heeft willen maken, heeft de aanmerking van den Voorz. opgeheven. Die 40 obligatien moeten in niets minder waard zijn dan de overige, want als men ze beleent, moet men daarbij onderstellen dat ze verkocht kunnen worden, en zijn ze minder waard, dan kan men dat niet. Verwarring in de administratie meent Spr. niet dat ontstaan zou, want het spreekt van zelf dat aanteekening wordt gehouden van die aandeelen welke zijn afgelost, en van die der overigen welke, uitgeloot zijnde, in die kas komen. Spr. meent echter met den Voorz., dat men eerst het eerste punt moet uitmaken.

De *Voorz.* erkent, dat als het denkbeeld van den heer *Kol* opgaat, men het nu moet opnemen. Gaat echter het zijne op, dan heeft dat geen invloed op de voorwaarden der geldleening. In verband dus met het denkbeeld van den heer *Kol*, kan Spr. dus nu niet verzoeken, alleen het eerste punt te behandelen.

De heer *Kol* merkt aan; dat men nu eenvoudig over eene leening van *f* 260000 in plaats van *f* 300000 kan spreken, zich reserverende om volgens nadere bepalingen eene serie van *f* 40000 uit te geven.

De *Voorz.* herinnert, dat men autorisatie van de hoogere autoriteit moet hebben, om de *f* 300000 uit te geven.

De heer *Kol* merkt aan, dat men slechts voorloopig omtrent de leening van *f* 260000 zou besluiten; daarna zou zijn voorstel in overweging kunnen worden genomen.

De heer *Bosch* zegt, dat de reden, waarom de komm. in haar ontworpen leeningsplan de uitgifte bij serien behouden heeft, deze is, dat zij zoo min mogelijk heeft willen afwijken van het primitieve plan van B. en W. Met het voorstel, dat nu door B. en W. gedaan wordt en dat eene navolging is van het leeningsplan van 1856 kan Spr. zich wel vereenigen; het is zeer eenvoudig en de ondervinding heeft geleerd, dat het in de uitvoering tot geene moeijelijkheden heeft geleid. Heeft het uitschrijven eener leening bij serien het voordeel dat men slechts rente betaalt van die serien, die zijn uitgegeven, de dadelijke uitschrijving der gansche leening, met bepaling dat het bedrag daarvan in verschillende termijnen zal gestort worden, brengt ookde zekerheid mede, dat, de leening volgeteekend zijnde, de gevraagde som verkregen wordt op de eenmaal gestelde voorwaarden en men vermijdt daardoor het gevaar om, als zich ongunstige omstanheden voordoen, latere serien op onvoordeeliger voorwaarden te plaatsen. Voor beide stelsels is naar Spr.'s voorstel veel te zeggen. Met het denkbeeld van den heer *Kol*, om stads kas voor een groot gedeelte in deze leening te plaatsen, kan Spr. zich minder vereenigen, hij vindt zulks eene gevaarlijke spekulatie.

De heer *Boer* had zich, na het in de vorige vergadering genomen besluit, niet voorgesteld, dat het onderwerp nog tot zoo uiteenloopende een onbestemde beschouwingen zoude gevoerd hebben. Er was besloten *f* 300,000 te leenen tegen 4½ pCt. Nu wordt er als incitendeele kwestie bij geopperd, om een soort van amortisatie-fonds te scheppen, en wel bepaald voor deze leening. Verder is behandeld de vraag, of men in eens zal laten inschrijven en storten. Spr. meent dat die twee vragen door sommigen geheel ten onregte als gelijkluidend beschouwd worden. Het denkbeeld om in eens te laten inschrijven is uitgedacht in de nadere voordragt, zoo even door B. en W. voorgesteld. Het dagelijksch bestuur begrijpt, dat dit de beste weg is om op eenmaal zekerheid voor het geheele kapitaal te erlangen, terwijl door stortingen, naarmate van de behoefte nog eenige rente zal bespaard worden. Iets anders is het, de som, als zij ingeschreven is, dadelijk geheel op te eischen ten einde die in de kas der spoorwegmaatschappij te storten. Spr. ziet geen reden om dat te doen. Hij vindt het veel beter, op eene geregelde wijze te handelen en af te wachten den tijd, dien de administratie voor hare stortingen zal aangeven. Verder kan Spr. zich niet vereenigen met het denkbeeld van den heer *Kol*. Er is straks gewezen op de groote sommen, die men zal noodig hebben, om aan alle geldelijke verpligtingen der stad te voldoen; daarbij zal ook nog komen de oprigting eener gasfabriek; voor dat alles moet genegotieerd, dat is, van anderen opgenomen worden: en wat is nu het denkbeeld van den heer *Kol*: dat er zooveel minder genegotieerd zal worden, dan men noodig heeft, omdat de stad in haar eigen negotiatie 40 aandeelen zal nemen. Dat is naar Spr.'s gedachte, dan men zooveel minder krijgt van elders en men het ontbrekende uit de gemeentekas neemt. Men wil op deze wijze een thans aanwezig batig saldo aanwenden. Spr. vraagt echter, met het oog op de groote geldelijke behoeften, hoelang dat batig saldo er zijn zal. Hij gelooft, dat men, zoo handelende, gevaar loopt de dagelijksche administratie in hare uitgaven te zullen belemmeren. Het denkbeeld van den heer *Kol*, zooals het door den heer *Pabst* is opgevat en welligt uitgebreid, zou echter eigenlijk de daarstelling zijn van eene soort van amortisatiefonds, om deze leening af te lossen zonder bezwaar voor stads kas. Spr. voor zich gelooft, dat het wel degelijk bezwarend zou zijn even als op elke andere wijze. Zoo heeft hij hooren zeggen, dat als de Regering in tijd van krisis geld te kort kwam, men op die aandeelen geld zou kunnen opnemen. Dus zou men thans *f* 40,000 uit stadskas in spoorwegaandeelen vastleggen, om in tijd van nood, bij anderen weder het benoodigde circulerende kapitaal op te nemen. Dit komt hem bedenkelijk voor en weinig bestaanbaar met goede administrative denkbeelden. De geheele rigting echter van een dergelijk amortisatie-fonds is — indien men daartoe wenschte over te gaan — eene zaak, die behoorlijk omschreven diende te worden, en die men niet bij wijze van amendementen in een leeningsplan moet doen opnemen. Spr. zou de verwezenlijking van dergelijk denkbeeld verderfelijk noemen, omdat hij alle amortisatie-fondsen verderfelijk acht. Bij de regeringen waren het steeds bronnen van geldelijke verwarring, die bij slot van rekening nooit die uitkomsten opleverden, die men er van verwacht had. Dat is in alle landen het geval geweest, en Spr. zou het ongelukkig vinden, als men nu iets dergelijks in de stedelijke administratie invoerde. Die administratie neemt toch reeds dagelijks in omvang toe, en zij zou door de daarstelling en het beheer van zoodanig fonds weder nieuwe moeijelijkheden opleveren.

De heer *v. Boetzelaer* acht het mede geen goede financiele operatie, om het in de kas aanwezige batige saldo te besteden in eene negotiatie. Spr. acht het van belang, dat bij den stedelijken ontvanger zekere som in kas zij, waarover men beschikken kan. Dat is geld, dat niet verloren gaat, en heeft ook invloed op de begrooting; ook gelooft Spr. dat men een verkeerden weg volgt, als men de kas als het ware zoodanig in een keurslijf zet, dat men genoodzaakt zou kunnen worden zelf geld op te nemen.

De heer *v. Lier* wil gaarne bekennen, geen financier te zijn en hij zal daarom ook niet in bijzonderheden een oordeel voor of tegen de verschillende voorstellen uitspreken. Spr. wil niets afdingen op het vertrouwen, dat de spoorwegadministratie verdient, maar de raad heeft, met 't oog op het programma, waarbij de stortingen bepaald worden, tot deelneming besloten, en men zou dus, door dadelijk te storten, van het toen genomen besluit afwijken. Naar Spr's. overtuiging, strookt het niet met een goed en voorzigtig beheer, de gelden onverpligt bij vooruitbetaling te storten, terwijl het bij de tegenwoordige politieke verwikkelingen moeijelijk te bepalen is, wat de toekomst kan opleveren.

Wordt met algemeene stemmen besloten de leening in eens open te stellen, waarna met 15 stemmen tegen die der HH. *Kol*, *v. Schermbeek*, *Bisdom*, *Jongeneel*, *de Graaf* en *Pabst* besloten wordt, de *f* 300000 niet in eens bij de maatschappij te storten.

Wordt hierop in behandeling gebragt de vraag of men voor de storting der gelden in de leening der stad al dan niet termijnen zal vaststellen.

De heer *Kol* meent, dat men daardoor de leening zal prejudicieeren.

De heer *Pabst* meent dat men niets prejudicieert, daar de eenige vraag is, of men in eens *f* 300000 zal leenen, dan wel eerst een gedeelte en dan weêr een gedeelte.

De heer *Kol* vindt niet dat de raad, gelijk het nu gaat, verstandig handelt. Nu toch heeft men eerst bepaald, men wil eene leening in eens doen, en toen dat was aangenomen, was Spr. overtuigd, dat men het geld in eens wilde doen storten, maar nu vraagt men, of men het geld zal laten liggen tot er om gevraagd wordt; of zal men nu de geldschieters verpligten als het ware met het geweer in den arm te staan tot de maatschappij geld vraagt.

De *Voorz.* merkt aan, dat men vaste termijnen bepalen zal.

De heer *Kol* moet, nu bepaald is, dat men niet in eens zal fourneren, onderstellen, dat men later ook niet vervroegde fournissementen zal doen. Nu is de zaak eenigzins uit haar verband gerukt, en het is tevens nadeelig voor de leening, want wie zal lust hebben deel te nemen, als hij niet weet wanneer hij het geld moet geven?

Met 20 stemmen tegen die van den heer *de Graaf* wordt tot het stellen van termijnen besloten.

Hierop komt in behandeling het voorstel van B. en W. om die termijnen te stellen op 1 Nov., 1 Jan. 1861, en 1 April.

De heer *Kol* houdt het er voor, dat als B. en W. den loop der diskussien vooruit geweten hadden, zij dat voorstel niet gedaan zouden hebben. Spr. houdt het er voor, dat men nu de inschrijvers zal moeten waarschuwen al naar mate de maatschappij behoefte aan geld heeft.

De *Voorz.* merkt aan, dat dan het bezwaar zou ontstaan dat zij steeds in afwachting zouden moeten zijn van te moeten storten. Nu echter zullen zij tegen bepaalde tijdstippen inschrijven. Men kan dus van te voren zijne plannen maken. Er zou ook niets tegen wezen, dat als een der inschrijvers het verzocht, men hem op den laatsten termijn liet storten en anderen in zijne plaats eerst.

De heer *Bake* merkt, aan dat de nu voorgestelde termijnen elkander wel wat spoedig volgen. Volgens de statuten zijn de stortingen op zijn vroegst, van 2 tot 3 maanden bepaald en kunnen nimmer meer dan 20 pCt. bedragen. De 1. storting op 10 Sept. uitgeschreven zijnde zoo is de laatste niet voor 10 Julij opvorderbaar, en het is zelfs hoogst waarschijnlijk dat die later zal plaats hebben. Laat men nu de laatste storting in de leening der stad reeds geschieden op 1 April, dan blijft het geld minstens drie maanden renteloos liggen, en welligt stelt de maatschappij de stortingen nog wel langer uit. Om echter de termijnen van storting niet te talrijk te maken stelt Spr. voor, te laten storten op 1 Nov. 30 pCt. op 1 Jan. 20 pCt., op 1 Maart 20 pCt. en op 1 Mei 30 pCt.

De *Voorz.* gelooft ook wel, dat men de termijnen des noods iets later zou kunnen stellen daar de stad toch immer in de gelegenheid zal zijn, aan hare verpligtingen ten aanzien der Ned. centr. spoorwegmaatschappij te voldoen.

De heer *Pabst* geeft in bedenking of, als het denkbeeld van den heer *Bake* ingang vond, dit er niet tegen zou zijn, dat de termijnen zouden vallen op groote dagen van betaling van renten.

De heer *v. Nooten* begrijpt niet, welk bezwaar er is tegen het oorspronkelijk voorstel van B. en W., om de stortingen te laten plaats hebben naarmate de maatschappij behoefte heeft. Zij die inschrijven verkeeren toch ten opzigte der termijnen in hetzelfde geval als die in de onderneming inschrijven. Bepaalt men nu de termijnen en ontvangt men het geld te vroeg, dan zal men verpligt zijn dadelijk aan de maatschappij te fourneren, zonder dat het nog gevraagd wordt, en terwijl misschien nog niet aan den weg gewerkt wordt.

De *Voorz.* verbeeldt zich, dat er onderscheid is tusschen hen die aan de negotiatie en die aan de spoorwegleening deelnemen. De eersten doen dat om hun geld zeker te beleggen, en die staan niet graag te wachten. Spr. gelooft dus, dat men de leening dan niet zou bevorderen, en daar men toch kan berekenen, die gelden tegen dien tijd te moeten fourneren, ziet hij geen bezwaar in het bepalen der termijnen.

Met 16 stemmen tegen die der HH. *v. Dielen*, *Bosch*, *Boer*, *Kol* en *Pabst* wordt het amendement van den heer *Bake* aangenomen, waarop aan de orde is het voorstel van den heer *Kol*.

De heer *Kol* acht zich verpligt de verkeerde opinie op te heffen, die de heer *Boer* omtrent zijn voorstel heeft in het midden gebragt. Dat voorstel betreft niet de oprigting van een amortisatiefonds, maar eenvoudig eene besparing van rente door de belegging van kasgeld van den gemeente-ontvanger. Eene besparing gelijk aan die, welke het goevernement heeft bij de uitgifte der muntbilletten. Art. 193 der gem.-wet geeft magtiging om te beleenen.

De heer *de Graaf* merkt aan, dat het straks beweerde, dat de aandeelen eene mindere waarde zouden hebben als zij niet in de uitloting deelden, onjuist is. Spr. voert als bewijs aan, dat de obligatiën der thesaurie van Amsterdam, die niet worden uitgeloot, veel hooger genoteerd staan, dan die wel worden uitgeloot.

De *Voorz.* merkt op, dat dit een fonds is dat 5% rente geeft.

De heer *Bake* zou tegen het voorstel zijn, omdat hij het niet wenschelijk acht, aandeelen te kreëeren, die niet aflosbaar zijn. Spr. is echter wel voor het hoofddenkbeeld, het niet onvruchtbaar laten der in stads kas voorhanden gelden.

De *Voorz.* gelooft dat de beslissing hier in verband staat met de voorwaarden der geldleening. Er wordt voorgesteld, zekere som niet te doen deelen in de aflossing, maar gesteld echter, dat de negotiatie niet wordt volteekend en de stad blijft met 10, 20, 30 aandeelen zitten, dan belet niets dat de stad ze dan zal overnemen.

De heer *Kol* herhaalt, dat men, in plaats van 4½ %, er eene rente van 5 % voor zou kunnen bepalen.

De *Voorz.* zou niets tegen het voorstel hebben, als de aandeelen dezelfde waarde hadden als de overigen. Men dient te weten, dat men eventueel op die obligatien eene beleening zou kunnen sluiten.

De heer *Kol* verklaart alsdan zijn voorstel wel te willen terugnemen.

Met algemeene stemmen wordt alsnu besloten de eerste aflossing in 1867 te doen plaats hebben, waarop aan de orde is de bepaling dat de aflossing uit de gewone inkomsten zal plaats hebben.

De *Voorz.* merkt, met betrekking tot de door den heer *v. Nooten* in de vorige vergadering in het midden gebragte bedenking aan, dat de Ged. St. voorwaarden van vroegere leeningen, waarin deze bepaling eveneens voorkwam, hebben goedgekeurd.

De heer *v. Nooten* verklaart dan er geen bezwaar van te maken.

Zonder hoofdelijke omvraag wordt de bepaling hierop aangenomen en komt in behandeling het art. bepalende dat aan de makelaars en kommissionairs in effekten voor de aan te brengen inschrijvingen ¼ pCt. zal worden betaald.

De heer *Bake* heeft daartegen geen bezwaar, maar vraagt, hoe het zal gaan met de provisie van de 1200 aandeelen, die de stad neemt in de spoorwegleening, waar voor ook ¼ % is uitgeloofd.

De *Voorz.* zegt dat het bij B. en W. geen punt van overweging heeft uitgemaakt, en ook eene zaak van latere zorg kan zijn.

De heer *Pabst* ziet niet in waarom de stad niet zelf dat voordeel zou trekken.

De *Voorz.* zegt, dat dit misschien wel alleen is uitgeloofd voor de inschrijvingen, die door makelaars gefourneerd worden.

Zonder hoofdelijke omvraag wordt nu ook dit art. aangenomen. Daarop wordt de geheele nu ter tafel gebragte voordragt met de daarin gebragte wijzigingen goedgekeurd.

Wordt zonder hoofdelijke omvraag aangenomen de voordragt, om over 1860 aan de maatschappij van weldadigheid bij te betalen eene som van *f* 675,95 voor in de kolonie Frederiksoord verpleegde huisgezinnen en bestedelingen.

Wordt alsnu overgegaan tot de verkiezing van een wethouder, waartoe met 18 stemmen herbenoemd wordt de heer *de Murall*, terwijl nog stemmen zijn uitgebragt op de HH. *Visscher*, *v. Lier* en *v. Doorn*.

Vervolg in de Courant.

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.